

Mængde er fuldstændig ligegyldig for, og som den, naar den endelig skulde udtale sig om den, snarere vilde være en Modstander end Tilhænger af, og gjennem hele Udtalelsen fra den ærede Forslagsstiller's Side gik da ogsaa, at den kun fordres for de enkelte Tilfælde's Skyld. Det vil altsaa til Syvende og Sidst sige, at den store Mæsse her i Landet skal finde sig i dobbelt Heilighed og dobbelt Beføstning for en ganske ringe Minoritets's Skyld. Det er, som sagt, meget muligt, at Forholdene efterhaanden ville udvikle sig derhen, at man almindelig her i Landet vil fordrø en Lov som denne. Naar det kommer dertil, kan der være Tale om, hvorledes man saa vil stille sig, og om det saa ikke tillige, hvad det efter min Mening maa være, bliver nødvendigt at fordrø, at noget Andet gaar forud. Sagen er jo nemlig den, at, saaledes som Forholdet nu er, har den danske Folkekirke ikke noget egentlig kirkeligt Organ, hvorigjennem den kan udtale sig, og hvorigjennem den særlig ligeoverfor de Forhold, som her ligge for, kan beslutte, hvorledes den vil stille sig ligeoverfor de Medlemmer, der blot ville nytes med det borgerlige Ægteffab og ikke ville lade sig kirkelig vie bagefter, og endvidere hvorledes den vil stille sig ligeoverfor saadanne borgerligt Gifte, som den erklærer, at den ikke kan kirkelig vie. Heller ikke tror jeg, at det vil være muligt at gaa ind paa at give den enkelte Præst en saadan Frihed som den, her fordrøes. Jeg kan være enig med dem, der mene, at Kirken under visse Former og visse Betingelser bør kunne afvise Fordringen om kirkelig vielse, men at overlade det til den enkelte Præsts Godtbefindende, om han i det enkelte Tilfælde rent personlig vil vie eller ikke vie, tror jeg vil være at stille den enkelte Præst i et noget for overordnet Forhold til hans Menighed. Ogsaa ligeoverfor dette Spørgsmaal maa der derfor efter min Mening gaa forud en Indførelse af et kirkeligt Organ, der kan tage almindelige Bestemmelser, som naturligvis maa være meget elastiske, det indrømmer jeg, om, hvorledes Præsten har at forholde sig i saadanne Tilfælde. Da min Stilling er saaledes til Lovforslaget i dets Almindelighed, saa vil det ærede Thing forstaa og finde det ganske naturligt — det er jeg overbevist om, — at der for mig ikke er nogen Anledning til at gaa ind paa Einzelhederne. Altsaa, saaledes som Forholdene efter min Overbevisning ere her i Landet for Dieblisset, og da vi tillige mangle og efter al Sandsynlighed i lang Tid ville komme til at mangle et saadant kirkeligt Organ, som jeg har omtalt, kan jeg nu ved Iste Behandling af dette Lovforslag ikke Andet end erklære, at jeg vil modsætte mig Lovforslaget ikke alene her i Thinget, men ogsaa i det andet Thing, og at jeg, hvis det mod al Forventning — jeg tror det idetmindste ikke — skulde blive vedtaget af Rigsdagen i sin Helhed, ikke vil være den, der indstiller det til Hans Majestæts Sanktion.

Tang: Naar den ærede Forslagsstiller vilde paadutte mig — det var hans Paastand — at jeg havde læst op af Dr. Rørdams Bog — hvad der jo forresten ikke er nogen Skam for mig — saa kunde jeg jo lige saa godt paadutte ham, at han havde læst op af „Spistolebladet“, dengang han talte, thi de Tanker, han fremkom med, lignede overordentlig meget de Tanker, jeg der har fundet fremfatte. Men det er ikke faldet mig ind at gjøre det, og jeg havde mindst tænkt mig, at han skulde paadutte mig det, jeg nævuede. Jeg vedkjenner mig gjerne mit Forhold til Stat Rørdam. Det er en Forfatter, jeg sætter megen Pris paa, og jeg har ikke Noget imod at holde mig til ham i visse Sager, og naar den ærede Forslagsstiller siger, at jeg har ladet mig vildlede af Dr. Stat Rørdam, saa tror jeg, at hans Afhandling om Ægteffabets Stiftelse ikke er nær saa vildledende som den Indledningstale, den ærede Forslagsstiller holdt. Jeg siger derfor, at skal jeg vælge mellem at følge Rørdam eller den ærede Forslagsstiller, saa følger jeg ubetinget Rørdam. Det tror jeg er det Heldigste. Det ærede Medlem for Odense Amts 6te Valgkreds (Sjælland) lagde mig ogsaa adskillige Ting i Munden, som jeg slet ikke har sagt. Det var lutter Misforstaaelser fra hans Side, og den ærede Læser vilde gjøre vel i, naar han saadan vil være lidt nærgaaende, at høre vel efter først. Men jeg skal ikke forfølge dette videre, men lade Tidenden vise, at jeg, som sagt, ikke har udtalt mig, saaledes som den ærede Læser sagde.

Dønnergaard: Maa jeg først lykønske det ærede Medlem fra Sønderjys (Sjælland) til det saare frugtbringende Arbejde, som han har paataget sig under det nuværende Ministerium. Det har ikke forbauet mig for det ærede Medlems Vedkommende, thi saavidt jeg lagde Mærke dertil, saa stemte det ærede Medlem heller ikke igaar sammen med Oppositionen. Det kan altsaa ikke forundre Thinget, men kun glæde os, for at vi yderligere tydelig kunne faae slaaet fast, hvor vi have det ærede Medlem. Det har forresten altid været tvivlsomt. En hel anden Ting er det med det ærede Medlem for Thisted Amts 4de Valgkreds (Chr. Raun). Dette Medlem kom ogsaa og bebrejdede mig — jeg veed forresten ikke, om det skulde være en Bebrejdelse — at jeg havde regnet paa forleben Dag sammen med Høire at faae myrdet de private Lovforslag, som bleve indbragte. Nei, noget saa Slet har jeg ikke tænkt paa. Det er Noget, som det ærede Medlem og hans Venner have Privilegium paa, at stemme sammen med Høire, og jeg har fornødigvis ikke nogen Grund til at tro, at de paa eengang skulde komme og stemme med mig, og jeg tænker derfor heller slet ikke paa at ødelægge de Frugter, som kunne komme ud af de Herrens Bestræbelser. Min Grund til at udtale mig, som jeg gjorde, er mere simpel. Jeg troede,